

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Traian Simionca

PRIMAR

PRIMĂRIA COMUNEI LIVEZILE, JUDEȚUL BISTRIȚA NĂSĂUD

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI LIVEZILE, JUDEȚUL BISTRIȚA NĂSĂUD

Tel/Fax 0263-270034; primarie@primarialivezilebn.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURA GENERALĂ
IEȘIRE NR: 8295 / 22.MAR.2023

RECOMANDAREA

Nr. 24 din 22.MAR.2023 2023

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

Având în vedere prevederile art. 14 al Legii nr. 35/1997, cu modificările și completările ulterioare, Biroul Teritorial Cluj-Napoca a transmis o propunere de sesizare din oficiu Avocatului Poporului, referitoare la o posibilă încălcare a prevederilor art. 22 și art. 49 din Constituția României, privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, respectiv protecția copiilor și tinerilor, în vederea clarificării aspectelor legate de incidentul relatat în presă, potrivit căruia localnicii din comuna Livezile sunt terorizați de câini. Pe de o parte, dulăii de la stână ar face ravagii în curți. Pe de altă parte, unii copii se joacă punându-și câinii să se atace. Un video a apărut în mediul online, filmat în comuna Livezile arată cum niște copii abia țin niște câini, care încep să latre la alți copii care sunt ieșiți la sănius.

În scopul verificării situației expuse în presă, Instituția Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj – Avocatul Copilului, a făcut demersuri către Primăria comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud

Cadrul legal incident:

Dispozițiile cuprinse în *Legea nr. 272/2004* privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată cu modificările și completările ulterioare: art. 2 lin. (4), art. 5 (1), art. 6 lit. a) și j).

Dispozițiile cuprinse în **Ordonanța de Urgență nr. 55/2002** privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi – Republicată - extras:

➤ Art. 2 alin. (1) *Prin câini agresivi se înțelege:*

a) *orice câine care, fără să fie provocat, mușcă sau atacă persoane ori animale domestice în locuri publice sau private;*

➤ Art. 18 alin.(1) *Constituie contravenții următoarele fapte:*

b) *neanunțarea la poliție a pierderii sau a decesului câinilor prevăzuți la art. 1, de către proprietar sau de către persoana care îi are în pază, în termen de 48 de ore de la constatare; Contravențiile se sancționează cu amendă, după cum urmează.*

Prevederile cuprinse în **Codul civil**, Capitolul IV: Răspunderea civilă Secțiunea 1: Dispoziții generale, **Art. 1349**, observăm: Răspunderea delictuală alin. (1) *"Orice persoană are îndatorirea să respecte regulile de conduită pe care legea sau obiceiul locului le impune și să nu aducă atingere, prin acțiunile ori inacțiunile sale, drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane. Art. 1375: Răspunderea pentru prejudiciile cauzate de animale "Proprietarul unui animal sau cel care se servește de el răspunde, independent de orice culpă, de prejudiciul cauzat de animal, chiar dacă acesta a scăpat de sub paza sa."*

Convenția Europeană din 23 iunie 2003 pentru protecția animalelor de companie ratificată prin **Legea 60/2004**, stabilește la art. 4: **Deținerea animalelor**

"(1) Orice persoană care deține un animal de companie sau care are grijă de un animal de companie trebuie să fie responsabil de sănătatea și bunăstarea acestuia.

(2) Orice persoană care deține un animal de companie sau care se ocupă de acesta trebuie să-i asigure toate condițiile, îngrijirile și atenția, ținând cont de nevoile etologice, în funcție de specie și rasă, și în special trebuie:

a) să îi asigure, în cantitate suficientă, hrană și apă;

b) să îi asigure posibilitatea de mișcare;

c) să ia măsurile necesare pentru a nu lăsa animalele să devină libere."

Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată - extras

"Art. 1: Pentru asigurarea climatului de ordine și liniște publică necesar desfășurării normale a activității economice și social-culturale și promovarea unor relații civilizate în viața cotidiană, cetățenii sunt obligați să aibă un comportament civic, moral și responsabil, în spiritul legilor țării și al normelor de conviețuire socială.

Art. 2: Constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

17. lăsarea în libertate ori fără supraveghere a animalelor care pot prezenta pericol pentru persoane sau bunuri;

Art. 3 (1) Contravențiile prevăzute la art. 2 se sancționează după cum urmează:

a) cu amendă de la 100 lei la 500 lei, cele prevăzute la pct. 3), 4), 11), 14), 17), 18), 22), 31), 33) și 34);

Art. 10: Dispozițiile prezentei legi se întregesc cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor"

Ordonanța de Urgență nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân - extras

”Art. 13¹ Persoanele juridice de drept public sau de drept privat care cresc sau adăpostesc provizoriu câini sunt direct răspunzătoare, prin reprezentantul lor legal, de respectarea legislației sanitar-veterinare în vigoare și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 13² Este obligatorie sterilizarea câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, metișii acestora, excepție făcând exemplarele cu regim special prevăzute în normele metodologice de aplicare a prezentei ordonanței de urgență.

Art. 13³ (1) Proprietarii, deținătorii temporari ai câinilor, persoane fizice și persoane juridice de drept public sau de drept privat, adăposturile publice și ale asociațiilor și fundațiilor pentru protecția animalelor care dau spre revendicare și adopție câini au obligația să îi înregistreze în Registrul de evidență a câinilor cu stăpân.

(5) Identificarea câinilor cu stăpân este obligatorie și se suportă de către aparținător.”
Nerespectarea obligațiilor de mai sus constituie contravenție, potrivit art. 14, alin.1 lit.b).

Hotararea de Guvern nr. 1059/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor - extras

„Art.1 Legea contravențională apără valorile sociale, care nu sunt ocrotite prin legea penală. Constituie contravenție fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanță, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București.

Art. 2 (2) Prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale sau județene se stabilesc și se sancționează contravenții în toate domeniile de activitate pentru care acestora le sunt stabilite atribuții prin lege, în măsura în care în domeniile respective nu sunt stabilite contravenții prin legi, ordonanțe sau hotărâri ale Guvernului.”

Ordonanța nr. 71/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 1/2014 pentru aprobarea Normelor privind identificarea și înregistrarea câinilor cu stăpân – emis de către președintele Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor - Art. 7: Obligațiile proprietarilor , alin. (1) *Proprietarii câinilor au obligația să identifice și să înregistreze animalele în RECS în termen de 90 de zile de la fătare sau înainte de vânzarea, donarea cu titlu gratuit sau scoaterea în spații publice a acestora; alin. (10) Proprietarii câinilor au obligația să achite contravaloarea costurilor legate de identificarea și înregistrarea în RECS, a serviciilor prestate de către unitățile medicale veterinare de asistență sau de clinicile veterinare universitare; alin. (11) La găsirea unui câine pierdut, persoanele care l-au găsit au obligația de a anunța, după caz și/sau proximitate, cea mai apropiată secție de poliție sau serviciul specializat pentru gestionarea câinilor fără stăpân înființat la nivelul unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază teritorială a fost găsit câinele, în vederea depistării și anunțării proprietarului.*

Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrative - art. 154: Rolul primarului, alin. (1) *Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor*

Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii. Art. 155: Atribuțiile primarului; Art. 129, Atribuțiile consiliului local.

Concluzii:

➤ Urmare a analizării răspunsului transmis de către Primăria comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud și a legislației incidente în speță, se impune adoptarea, la nivelul consiliului local al comunei, a unei hotărâri privind deținerea, creșterea și circulația câinilor cu și fără stăpân, pe raza comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud. De asemenea se observă faptul că nu sunt cunoscute prevederile art. 13² din Ordonanța de Urgență nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, care prevede că este obligatorie sterilizarea câinilor cu sau fără stăpân aparținând rasei comune, metișii acestora, excepție făcând exemplarele cu regim special prevăzute în normele metodologice de aplicare a ordonanței.

➤ În exercitarea atribuțiilor prevăzute de art. 129 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, consiliul local poate și trebuie să asigure aplicarea unitară a prevederilor legale, mai sus enunțate, privind furnizarea de servicii, stabilirea condițiilor de creștere, deținere și întreținere a câinilor, cu și fără stăpân de pe raza comunei Livezile, precum și constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor contravenționale, pentru asigurarea siguranței și securității cetățenilor comunei.

Față de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud, în temeiul art. 154 și 155 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, în exercitarea atribuțiilor, va întreprinde demersurile necesare, astfel:

• În vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează deținerea, creșterea și îngrijirea câinilor cu sau fără stăpân, precum și în vederea stabilirii sancțiunilor contravenționale, va efectua, prin aparatul propriu de specialitate, demersurile necesare adoptării de către Consiliul local al comunei Livezile a unei hotărâri privind deținerea, creșterea și circulația câinilor cu și fără stăpân, pe raza comunei, precum și a sancțiunilor contravenționale.

2. Consiliul local al comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud, în temeiul art. 129 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2019 - Codul administrativ, în calitate de autoritate deliberativă, va întreprinde demersurile necesare, astfel:

• În vederea respectării și a aplicării unitare a prevederilor legale care reglementează deținerea, creșterea și îngrijirea câinilor cu sau fără stăpân, precum și în vederea stabilirii sancțiunilor contravenționale, Consiliul local va analiza necesitatea adoptării unei hotărâri privind deținerea, creșterea și circulația câinilor cu și fără stăpân, pe raza comunei Livezile, județul Bistrița Năsăud, precum și sancțiunile contravenționale, asigurând informarea corespunzătoare a cetățenilor cu privire la obligațiile ce le revin în calitate de deținători de câini, inclusiv în ceea ce privește sterilizarea câinilor, având ca scop asigurarea siguranței și securității cetățenilor.

3. Primarul/Consiliul local va informa Avocatul Poporului – Biroul teritorial Cluj Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea recomandării și cu privire la măsurile dispuse, pe adresa de e-mail: avpcluj@avp.ro sau prin poșta, la adresa: Cluj Napoca, str. Moșilor nr.18, județul Cluj.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber

